

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 27. februar 2012
Enhed: JUR
Sagsbeh.: sumamkh
Sags nr.: 1201254
Dok nr.: 823518

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 26. januar 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 276 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sophie Løhde (V).

Spørgsmål nr. 276:

”Mener ministeren, at der i lov om erstatningsansvar er hjemmel til at nedsætte erstatningen til patienter, der på grund af forsinket diagnose er blevet uhelbredeligt syge, og som konsekvens heraf »må forventes at skulle leve i væsentlig kortere tid end andre på samme alder« enten på grund af skaden eller en anden sygdom?”

Svar:

Da erstatningsansvarsloven hører under justitsministerens ressort har jeg anmodet Justitsministeriet om et bidrag til besvarelsen. Justitsministeriet har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

”Erstatningsansvarsloven indeholder dansk rets almindelige regler om udmåling af erstatning for personskade og tab af forsøger. Loven finder bl.a. anvendelse ved udmåling af erstatning og godtgørelse efter den særlige erstatningsordning i henhold til lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

I erstatningsansvarsloven opregnes de forskellige tabsposter, der kan kræves erstattet ved personskade. Hvis skaden har medført varige følger, kan der efter erstatningsansvarsloven tilkendes godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne.

I erstatningsansvarsloven er der fastsat særlige regler om nedsættelse af godtgørelsen og erstatningen således, at der sker en fast trinvis nedsættelse på grundlag af skadelidtes alder. Der findes herudover ikke i erstatningsansvarsloven regler, der giver adgang til at nedsætte méngodtgørelsen eller erhvervsevnetabsersstatningen.

Der gælder ved siden af udmålingsreglerne i erstatningsansvarsloven en række almindelige erstatningsretlige principper om bl.a. årsagssammenhæng og egen skyld, som kan have betydning for erstatningsspørgsmålet, herunder erstatningsudmålingen. Disse principper er udviklet i retspraksis. Der kan på visse områder også være fastsat særlige lovregler, der vedrører spørgsmål om årsagssammenhæng mv.

Med hensyn til retspraksis, der tager stilling til spørgsmålet om, hvorvidt godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne i forbindelse med en patientskade kan nedsættes med henvisning til, at skadelidte som følge af den pådragede patientskade må forventes at skulle leve væsentligt kortere tid end andre på samme alder, er Justitsministeriet alene bekendt med Østre Landsrets dom af 17. januar 2012. Ved dommen fastslog Østre Landsret med følgende begrundelse, at der ikke kunne ske nedsættelse af godtgørelsen og erstatningen:

”Et af formålene med vedtagelsen af erstatningsansvarslovens i 1984 var en forenkling af erstatning for personskade, herunder anvendelse af fast kapitaliseringsfaktor for erstatning for erhvervsevnetab. Efter erstatningsansvarslovens § 4, stk. 2, og § 9, nedsættes henholdsvis godtgørelse for varig mén og erstatning for tab af erhvervsevne med faste procentsatser, når skadelidte har nået en vis alder. Herved tages der højde for, at godtgørelse og erstatning for en gennemsnitlig skadelidt skal kompensere for færre år med ulemper i den personlige livsførelse og nedsat erhvervsevne.

Fravigelse af disse faste takster for reduktion af erstatning og godtgørelse som følge af skadelistes forventede restlevetid må forudsætte klar hjemmel.

I ældre retspraksis, herunder UfR 1959.394/1 Ø og UfR 1964.190 Ø, er der ved udmålingen af erstatningen for erhvervsevnetab lagt vægt på, at skadelidte må forventes at få et væsentligt kortere liv end andre på samme alder uden, at den forventede restlevetid er nærmere konkretiseret. Denne ældre retspraksis kan ikke anses for at være i overensstemmelse med de nugældende regler i erstatningsansvarsloven. Der sker således efter nugældende praksis f.eks. ikke nedsættelse af erstatning for erhvervsevnetab til nyfødte børn, der som følge af en fødselsskade og deraf følgende alvorlige handicap må forventes at have en væsentlig kortere restlevetid end andre nyfødte.

Spørgsmålet i denne sag er, om erstatning og godtgørelse kan nedsættes som følge af, at det med en høj grad af sandsynlighed forventes, at [A] kun har få år tilbage at leve i. Der er ikke i forarbejderne til erstatningsansvarsloven eller i retspraksis sikre holdpunkter for at antage, at der i netop denne situation skal ske nedsættelse af erstatning og godtgørelse til en skadelidte i modsætning til andre tilfælde, hvor skadelidtes restlevetid må forventes at være væsentlig kortere end gennemsnittet for andre på samme alder.

Det forhold, at der efter retspraksis sker nedsættelse af erhvervsevnetaberstatning og godtgørelse for varigt mén i tilfælde, hvor skadelidte er afgået ved døden ganske få år efter skadens indtræden, kan efter landsrettens opfattelse ikke føre til et andet resultat. Dette må i hvert fald gælde i et tilfælde som det foreliggende, hvor døden ikke er umiddelbart forestående, og hvor en mere eller mindre sikker prognose for [A's] forventede restlevetid kan sidestilles med et faktisk indtruffet dødsfald.

På denne baggrund tager landsretten [A's] påstand 1 og 2 til følge.”

Østre Landsrets dom er nu anket til Højesteret.

Da sagen således for tiden behandles ved domstolene, har Justitsministeriet af principielle grunde ikke mulighed for at kommentere spørgsmålet nærmere. Sagen er efter det oplyste berammet til behandling i Højesteret den 29. maj 2012.”

Med venlig hilsen

Pia Olsen Dyhr /